



## Fizika és zene

**Szülővárosában, az édesapja által alapított Atommagkutató Intézetben vendégeskedett a a „Kutatók éjszakáján” Szalay András. A legnagyobb zenei cégeknek dolgozó hangszertervező – a mai napig leggyorsabb gitárszintetizátor feltalálója – sikeresen egyesíti hivatásában hobbját és tanult szakmáját.**



Szalay András hangszertervezőként ért el nemzetközi sikereket

Szalay András és bátyja fiatalkorát meghatározta, hogy fizikus szülei révén szinte az Atomkiban nőtt fel, így a pályaválasztás nem okozott számukra sok fejtörést.

– Fizikusként végeztem el az egyetemet, de végül más területre kerültem: a zene volt a hobbjam, s hangszertervezőként a hivatásommá is vált. Inkább a bátyám maradt közelebb eredeti végzettségéhez, ő Baltimore-ban asztrofizikus. Bár első hallásra talán nem egyértelmű a zene és a fizika közötti kapcsolat, az elektronikus hangszerek működési elve a fizikai jelfeldolgozás fontos törvényein alapul. Ahhoz, hogy valaki ilyen berendezést tudjon tervezni, egyszerre át kell látnia a hardverek

lehetőségeit és a szoftver-algortmusokat, valamint értenie kell az adott zenei hátteret, ami az alkalmazáshoz szükséges – magyarázza Szalay András.

– Sokáig nem tudtam eldönteni, valóban a hangszertervezés legyen a hivatásom és az életpályám. Hogy így alakult, abban sok tényező közrejátszott. Például az 1980-as években az Omega együttes, konkrétan Kóbor János személye. Ő már akkor kapcsolatban állt a nyugat-európai zenei világgal, amikor Magyarországon ez még nem volt jellemző. Az együttes felismerte, nemzetközi szinten is van potenciál abban, amit csinál; ők támogattak és noszogattak. Tizenegy évig dolgoztam Németországban, ahonnan a 90-es évek végén azért tértem haza, mert az internet már lehetőséget adott a távmunkára és a kollégákkal való kapcsolattartásra. Ma az idősebbik fiammal Budaörsön élek.

A meglehetősen ritka hivatást választott alkotó 1974-ben alapította meg a Panta Rhei elnevezésű debreceni együttest, mely zenéjével megelőzte a korát.

– Életem legszebb időszaka volt: rettenetesen fárasztó, de órási élményt nyújtó. Mindannyian nagyon sajnáltuk, hogy vége lett, de az elektronikus hangszereken alapuló, többnyire instrumentális zenével itthon ennél nagyobb karriert nem lehetett elérni – emlékezik vissza zenészmúltjára.

A hangszertervező sok különböző berendezést fejlesztett, a legnagyobb nemzetközi érdeklődést mégis az Axon gitárszintetizátora váltotta ki. (Leghíresebb megszólaltatója, John McLaughlin a prototípus fejlesztésében is segédkezett.)

A szakember évek óta az akusztikus gitár hangjának szimulációjával foglalkozik, de a szintetizátortémát sem adta fel.

– Gitárszintetizátorral kezdtem munkásságomat a 80-as évek közepén, s az Axon volt a szakmai karrierem legfontosabb lépcsője a 90-es években. Azt hiszem, még egyet egész biztosan létrehozok – vallja hazánk két hangszertervezőjének egyike. Aktívan már nem játszik, de nagyon örül, amikor a családi ház pincéjében berendezett próbateremben fiaival vagy barátaival örömmel élhet.

Dávid Orsolya

## A fáradhatatlan

**Tudták, hogy a Lokiban futballozik egy olyan fiú, aki gólt fejtelt a Liverpoolnak? No, jó, nem a nagynak, csak a „kicsinek”. Varga József a felnőttek között is szeretné megismételni nyolc évvel ezelőtti produkcióját.**

Az olasz fociuliban nevelkedett 20 esztendőes fiatalember nationáléjában arról is olvashattunk a DVSC honlapján, hogy azon a bizonyos olaszországi tornán őt választották a legjobbknak. Őt, aki hat találat mellett tíz gólpasszt is jegyzett.

– Ő, a régi szép idők, amikor még csatárt játszottam! – sóhajt fel némi nosztalgiával, miután felmelegetem a múltat. – Persze ma is imádok gólt lőni. Pontosabban imádnék, de valahogy nem akar összejönni.

Az elmúlt fél esztendőben nagyot fordult vele a világ. Tavasszal még a harmadosztályban rúgta a labdát, mostanság pedig lassanként kihagyhatatlan lesz a bajnoki címre törő DVSC-Teva együtteséből. Februárban, egy felkészülési mérkőzésen, amelyen a DVSC-DEAC megsorozta egyik NB II-es



Varga József számára a brit foci, a Manchester United jelenti a csúcst

ellenfelét az Oláh Gábor utcai műfűvön, a vesztes csapat klubvezetője arra próbálta rávenni Szima Gábort, a DVSC Futbalszervező Zrt. elnökét, hogy kölcsön vehessék az örökmozgó középpályást. „Nem, nem, szükségünk van rá, mert szeretnénk megnyerni az NB III-as küzdelemsorozatot” – hátrította el az érdeklődést Szima.

Herczeg András klubmenedzser is nagyon jó véleményt alkotott a tehetséges fiúról, aki szívét-lelkét kiadva rendre végigzabolja a pályán a számára szánt időt – fáradhatatlanul. Ezért is lett hamar a szurkolók egyik kedvence. Kaposvárott győztes derbin debütált az NB I-ben, úgy, hogy a meccs legjobbjának titulálták. Az MTK ellen is megszerezte a három pontot a Loki, de...

– Bevallom, nem ment úgy a játék, ahogyan szerettem volna – fogalmazott önkritikusan a játékos. – Előtte néhány edzést kihagytam izomfájdalom miatt, és nem éreztem magam fitnek. Nem voltam elég dinamikus. Szerencsére a hajrában Kiss Zoli megszerezte a mindent eldöntő gólt.

A bajnok elleni szereplése miatt viszont nem játszhatott másnap az FTC ellen a DVSC-DEAC-ban, ugyanis ő az első- és a másodosztályban is bevethető.

– Az egyik szemem sír, a másik meg nevet. Sajnálom, hogy a Ferencváros ellen nem bizonyíthattam, de remélem, lesz alkalmam még erre.

Bizonyára, mert az ő életében az első helyen a futball áll. Az Irinyi-szakközépiskolában érettségizett fiatalember a továbbtanulásról sem mondott le, de nem tagadja, az háttérbe szorulhat a futball miatt. Viszont klubja segítségét kérte az angol nyelvtudásának elmélyítéséhez. Oka is van rá, mert a jövőjét leginkább a szigetországban tudná elképzelni.

– Imádom a brit focit, számomra a Manchester United jelenti a csúcst. Hogy az álmom mikor valósulhat meg? Talán két-három év múlva. Lehet, hogy később. Addig is megteszek mindent a DVSC sikereiért, mert kisgyerekkorom óta élek-halok a Lokiért. Csak az fáj nagyon, hogy egy éve elhunyt édesapámmal – akinek nagyon sokat köszönhetek – nem tudok megosztani az örömben. Az ő álmát már valóra váltottam: NB I-es labdarúgó lettem.

Kiripolszky Tamás